

Doneski imajo kot doklade zemljiškemu davku vse postavne zastavne in prednostne pravice, katere ima ta davek.

Ko bi se zaradi teh doneskov rubilo posestvo kakkega zadruženika, in bi posestvo bilo dohodninsko (rentno) posestvo, ima zadruga namesto rubežni proti omenjenemu dohodninskemu posestniku vse pravice, ki se bodo z zakonom o ustanovi rentnih posestev določile za iztirjanje zaostalih davkov.

§ 23. Kdor misli, da je otežen s plačilom, ki se mu je zaukazalo na podlagi § 22., se more proti dotični odredbi v 14 dneh po obveščeni pritožiti pri okrajnem političnem oblastvu ter v drugi in zadnji instanci pri deželnem političnem oblastvu.

§ 24. Okrajne zadruga imajo slednje leto zastaviti računski zaključek za minolo in proračun za bodoče leto in te izkaze poslati nadrejeni deželni zadrugi, da jih pregleda in potrdi. Ko bi proračunjeni zadružni doneski presegali v § 20. določen najvišji znesek, tedaj mora deželna zadruga potom deželnega političnega oblastva predložiti poljedelskemu in finančnemu ministerstvu.

Deželne zadruga morajo ravno tako slednje leto napraviti podoben računski zaključek in proračun, ki se po predloži deželnemu političnemu oblastvu v pregled in potrjenje, deželno oblastvo pošlje proračun poljedelskemu in finančnemu ministerstvu v potrjenje, ako proračunjene priklade presegajo v zakonu določeni najvišji znesek.

§ 25. Če se pokaže pri računskem zaključku okrajne zadruga (§ 24.) kak prebitek, tedaj se 90 % dá, rezervnemu zakladu, ki se ima osnovati pri okrajni zadrugi, 10 % pa se pošlje deželni zadrugi.

Rezervni zaklad bode za pokritje kakih bilančnih izgub.

§ 26. Če se pokaže po računskem sklepu deželne zadruga (§ 24.) ne všteti kakih aktivnih saldo zakladu dohodninskih pisem (§ 65. zakona o ustanovi rentnih posestev), kak prebitek, se da polovica občnemu rezervnemu zakladu, ki se osnuje pri zadrugi, druga polovica se pa da rezervnemu zakladu rentnih pisem (§ 67. omenjenega zakona). Na ta način imajo razdeliti po § 25. od okrajnih zadrug došli doneski.

Splošni rezervni zaklad je namenjen, v kolikor se nima pritegniti po § 74 zakona o osnovi rentnih posestev v plačilo obresti od rentnih pisem, v pokritje kakih bilančnih izgub.

§ 27. Če okrajna deželna zadruga ne izpolni svojih dolžnosti po § 19. do 22. in 24. do 26. glede nalaganja in iztirjanja davkov, sestave proračuna in računskega zaključka in donašanja rezervnim zakladom, se te naredbe glede okrajne zadruga izvrše na prošnjo deželne zadruga od okrajnih političnih oblastev in glede deželne zadruga pa po nalogi poljedelskega ministerstva od deželne politične oblasti.

§ 28. Poljedelsko ministerstvo je opravičeno poslati dva člana v odbor deželne zadruga.

Ta člana, ki se moreta voliti tudi načelnikom za-

druge, imeti pri zborovanjih isto glasovalno pravico kakor drugi odborovi člani. Vender nimata donašati nobenih doneskov.

Ravno tako more po pooblaščenji poljedelskega ministerstva deželna vlada poslati po jednega člana z omejeno glasovalno pravico v odborovske okrajne zadruga v deželi.

(Konec sledi)

Kmetijske raznoterosti.

Krompir in sadje. Zelo je razširjena ta napačna misel, da kuhano sadje ni redilno, da je torej treba jesti krompir. V resnici pa ima sadje veliko več redilnih snovij, kakor krompir in tako ne teži želodeca. Sadje redi kri in kosti in vedri možgane.

Piča za kokoši. Za kokoši, ki neso, je najboljši kornoplja, ajda ali pa oves. Turšica za take kokoši ni priporočati. Po njej se kokoši le debele, več jajec ne neso. Če kokoši jedo grenka zelišča, bele črve ali majske kebre, imajo jajca zopern okus.

Poučni in zabavni del.

Potopisne črte.

Iz Ljubljane v Ljubljano.

Spisuje Jos. Levičnik.

(Dalje.)

Pravijo, da so se prvi osilniški stanovniki naselili tja doli iz naše Gorenjske. Kedaj ravno, se ne vé. Lahko pa je to mogoče; saj so Kočevarji prišli še iz dokaj bolj daljnih krajev. Župnija osilniška je bila vstanovljena še pred XVI. stoletjem, kar se zamore soditi po tem, ker je že oglejski patriarh Ludovik II. della Tore s pismom z dne 1. maja 1363. veleval, kako naj se oskrbuje dušno pastirstvo v Osilnici. Verjetno je torej, da se je kmalu po tem ustanovila ondi tudi župnija. Natančnih podatkov o vsem tem pa ni, ker so bili o Lutrovem času vsi spisi farnega arhiva baje sežgani. Toliko je pa znano, da je bila osilniška fara o njenem pričetku dokaj večja memo sedanje. O Valvazorjevem času razširjena ni bila le po ravnini ob Kolpi, ampak raztezala se je tudi visoko gori vrh gorovja. Imela je takrat poleg farne cerkve še tri podružnice: sv. Lorenca na Travi, naše Ljube Gospe nad Travo in sv. Križa v dolini.*) Kdor tega kraja, njegove višine in strmine pozna, lahko prevdari, kako težavno je bilo faranom iz tolike oddaljenosti in raz tolikih višav hoditi takorekoč doli na zadnji konec duhovnije, v ravnino ob Kolpi, (kjer namreč stoji Osilnica), v božjeslužbenih in sploh duševnih potrebah in zadevah. In kako težavna so bila nasprotno tudi za čč. gg. dušne pastirje. Da bi se vse to na obe strani olajšalo, vstanovila se je l. 1799.

*) Kakor se sme opravičeno misliti, Valvazor osilniške fare ni popolnoma in natančno poznal. Piše namreč, da je farna cerkev posvečena sv. Lorencu. Mogoče, da je bilo tako o njegovem času. Zdaj ima za patrona ssv. apostola Petra in Pavla. Kedaj se je bila ta sprememba toraj zvršila? Tudi nobene sedanjih šesterih podružnih cerkva osilniške fare ne omenja. Da bi se bile vse te zidale še le po njegovem času, komaj je misliti.